ప్రేమబోధిని

మా అత్తమామలు వరుసగా మా తల్లిదండ్రులను ప్రేమించిన సందర్భంలో నా పెళ్ళి స్థిరపడింది. ఆలోచించుకోడానికైనా వ్యవధి లేకుండా ముహూర్తం పెట్టేరు. చూస్తుండగా పెళ్ళయిపోయింది. ఊపిరాడకుండా కాపరం పెట్టించేరు. గుక్క తిప్పుకోకుండా పిల్లలు పుట్టేరు. ఇంక ప్రేమించడానికవకాశ మేదీ? ఈ 'ప్రేమ' అనేది పూర్వజన్మ సుకృతంవల్ల లభ్యమయ్యే ఒక మహాయోగమని నా నమ్మకం. అసురులకు అమృతం లాగ నాకు ఈ ప్రేమొక తీరని కోరికై పోయింది పోతే, అనుభవరీత్యా నే గ్రహించిం దేమిటంటే.... పెళ్ళి అనేది మొగాడనే బ్రహ్మ పదార్థాన్ని ఆడదనే జడ పదార్థంతో (రిబ్బన్‌తో సహా) సమ్మేళనం చేసే వేదోక్తమైన దురాచారం....అని.

పోనీ, సాహసించి ఏదో అవకాశం చూసుకుని ఈ ప్రేమ సాగరంలో ఓ మునుగు మునిగి చూద్దామనుకుంటే, మా ఆవిడ ధర్మమా అని అది అసాధ్యమైపోయింది. అసలు సంగతేమిటంటే, చిన్నప్పట్నుంచీ మా ఆవిడ నోరు ఓ 'లౌడ్ స్పీకర్' లాగ ఉంటూ వొచ్చిందిట మరి జ్ఞాన మొచ్చేక (ఒచ్చిందని ఆవిడ నమ్మకం) వాల్యూం ఇంకొంచెం ఎక్కువయిందిట. పెళ్ళయ్యేక విపరీత మయిందనుకుంటుంటే, పిల్లలు పుట్టేక మితిమీరి పోయింది. ఇలాంటి మృదు మధుర సాధనంతో, నేను పరస్త్రీని కన్నెత్తి చూడననీ, చూసినా పలకరించడమైనా రాదనీ, తలొంచుకుని మౌనంగా వుంటాననీ, మా ఆవిణ్ణి అదేపనిగా ప్రేమించేస్తాననీ, ఇల్లే నాకు స్వర్గమనీ, పిల్లలంటే నాకు పంచప్రాణాలనీ వూళ్లో వాళ్ళ చెవులు చిల్లులు పడేలాగ మా ఆవిడ ప్రచారం చేస్తుంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో పోనీ అని తెగించి ప్రేమిద్దామనుకుంటే మాత్రం ఏ ఆడది ముందుకొస్తుంది? దానా దీనా ప్రేమంటే కేవలం ప్రబంధ సాహిత్యంగానూ వెండి తెరమీద దృశ్యాలుగానూ నా మనస్సులో ఉండిపోయింది.

* * *

చంద్రం ఆరు నెలల్నుంచి శారదని ఏకధాటిగా ప్రేమించేస్తున్న సందర్భంలో తన ప్రేమ సిద్ధాంతాల్ని విశ్వవ్యాప్తి చేసి మానవ లోకంలో నైతిక విప్లవం తీసుకురావాలని బద్ధకంకణం ధరించడానికి ప్రబల నిదర్శనంగా 'ప్రేమ బోధిని' అనే గ్రంథాన్ని రాశాడు. ఈనాడు యుద్ధప్రేరేపణ, పరరాజ్యాపహరణ, రాజకీయ వైషమ్యాలు, పదవీవ్యామోహం, ధనాపేక్ష, జాతి-కుల-మత భేదాలు నమసిపోవాలంటే వీటిపై ప్రవహించే మానవుల మనస్సులను ప్రేమ మీదికి మళ్ళించాలి. అప్పుడే మానవ లోకమంతా ప్రేమ మయమై విశ్వశాంతి కరతలామలకమౌతుంది. ప్రజా సామాన్యానికి ప్రేమ సిద్ధాంతాలు సులభగ్రాహ్యమయ్యేలాగ డాక్యుమెంటరీ చిత్రాలు తియ్యాలి. నేటి శారదా బిల్లు, వరకట్న నిషేధచట్టం రద్దుచేసి, వాటి స్థానే నిర్బంధ ప్రేమ వివాహచట్టం అమలుజరపాలి. దీని ముసాయిదా కూడా 'ప్రేమ బోధిని'లో ఒక అధ్యాయంగా పొందుపరచబడి వుంది. ఇలాంటి మహత్తర విషయాలెన్నో ఆ పుస్తకంలో వున్నాయి. ప్రేమ బోధిని చదివే అదృష్టం కలిగిన విద్యాశాఖామంత్రి యీ పుస్తకాన్ని ప్రి-యూనివర్సిటీ తరగతిలో పాఠ్య గ్రంథంగా వుంచాలని అభిప్రాయం వెలిబుచ్చినట్టు ఒక అనధికార వార్త.

చంద్రం ధర్మమా అని ప్రేమబోధిని చదివే భాగ్యం నాకూ కలిగింది. పరస్త్రీని ప్రేమించే అవకాశం, సాహసం లేనందువల్ల కనీసం భార్యనైనా ప్రేమించి తరించాలన్న సత్సంకల్పంతో, దీనికి కూడా సహకారం కావాలి కాబట్టి, ఆ పుస్తకాన్ని చదువమని మా ఆవిడ కిచ్చేను. మోక్షతుల్యమైన ఈ ప్రేమోపాసన మా ఆవిడ ఎంతవరకూ సాధన చేసిందో చూద్దామని, ఇంచుమించు మంచు ముక్కలాగ సంచలనం లేకుండా మంచం మీద శయనించిన ఆమెను మృదువుగా తట్టిలేపి 'చదివేవా?' అని అడిగేను. కాలసర్పం పడగ ఎత్తినట్టు అమాంతంగా మంచంమీద లేచి కూర్చుని 'ఆ దిక్కుమాలిన ప్రేమ బోధినేనా? ఏడిసినట్టుంది. దానితో అంటిస్తే కుంపటి కూడా అపవిత్రమై పోతుందని పెంట మీదకి గిరవాటెట్టేను" అంది బుసకొడుతూ.

"అది చంద్రం రాశాడే.... విద్యాశాఖా మంత్రి కూడా...."

"ఏడవలేక పోయాడు. ఎప్పటికప్పుడే చెబుదా మనుకుంటున్నాను. ఈసారి ఆ చంద్రంగారు మన గడప తొక్కేడా- గరిటె కాల్చి వాతెడతానని చెప్పమంది పక్కింటి పేరమ్మగారు?"

"ఆవిడ కదేం రోగం?"

"రోగం కాదు, చంద్రంగారి ప్రేమ రోగానికి మందు."

నాకీ ధోరణి అర్థం కాలేదు. ప్రేమ బోధినిలో వితంతు ప్రేమ వివాహాలు విలువయినవీ, విధిగా విరివిగా వైభవంగా జరగాలని వున్నమాట వాస్తవమే. అయితే, పేరమ్మగారు ఏభయ్యేళ్ళు దాటిన వితంతువు. కేశవిహీనురాలు. నిత్య ధవళ వస్త్రధారిణి. ఇంతటి ఘోరమైన విధవలు కూడా ప్రేమార్హులని చదివినట్టు జ్ఞాపకం లేదు. మరోసారి ప్రేమబోధిని చదివితేనేగాని ఈ విషయం ఇదమిత్థమని తేల్చడం కష్టం. అయినా, ముందు సందేహనివృత్తి చేసుకుందామని మా ఆవిణ్ణి అడిగేను.

"చంద్రం పేరమ్మగార్ని ప్రేమించేడా?"

"అలా చేస్తే ఆయనరోగం అంత ముదరకుండానే ఆవిడ చీపురు కట్టతోటో పేడనీళ్ళతోటో వైద్యం చేసుండేది."

"మరిం కెందుకు వాత లెట్టడం?"

"ఆయన శారదని ప్రేమిస్తున్నాట్ట ఆవిడ కది యిష్టంలేదు."

"ఆవి డిష్ట మేమిటి - బోడి యిష్టం? ఆవిడ కిష్టం లేకపోతే వూళ్ళో వాళ్లెవళ్లూ ప్రేమించుకోకూడదా!"

"ఎందు క్కూడదూ? కావలిస్తే - ఆయన వూళ్ళో వాళ్ళందరినీ తీరుబడిగా ప్రేమించుకోమనండి.... ఆ అమ్మాయిని తప్ప."

"వాళ్ళిద్దరూ ఇష్టపడి ప్రేమించుకుంటుంటే...."

"ఎంత అప్రతిష్ఠ! నెమ్మదిగా మాట్టాడండి. ఈ మాట ఆవిడ చెవిని పడిందంటే ముందు మీకు మర్యాద చెయ్యకలదు. అయినా, ఆ చంద్రం గారి కదేం పొయ్యేకాలమండీ? ఆ అమ్మాయి మీద ప్రేమగీతాలు రాసి పత్రికల్లో వేయించడమూ, ఆ పత్రికలన్నీ ఆ అమ్మాయికి పంపిస్తూ, దస్తా కాగితాలకి తక్కువ కాకుండా ప్రేమలేఖలు రాస్తాట్ట!"

"ప్రేమంటే అదేనే! నువ్వు నాలుగో అధ్యాయంలో ప్రేమలేఖల నమూనాలు చదవలేదూ?"

"మీ కేమయినా మతిపోయిందా? పెళ్ళికాని పిల్లకి మర్యాదస్తు డెవడైనా పుత్తరాలు రాస్తాడా?"

''పెళ్ళయిన పిల్లకి రాయమంటావా? ప్రేమించేడు కనకనే శారదకి ఉత్తరాలు రాశాడు. రేపొద్దున ఆ అమ్మాయిని పెళ్ళాడానికి కూడా సిద్ధంగా వున్నాడు."

"అవ్వ! అవ్వ! శారదకి పెళ్ళి స్థిరపడితే, ఆయన పెళ్ళాడటమేమిటండీ?"

''ఎవరా పెళ్ళికొడుకు?''

"పేరమ్మగారి తమ్ముడు, మూర్తిగారు.''

''ఏమిటీ! రెండో పెళ్ళివాడా?''

"అయితే మాత్రం ఏమిటండీ? ఆయనకి ముప్పయి రెండేళ్ళగా వున్నాయి. ఏడాదయి భార్యపోయింది. మూడేళ్ళ చంటికుర్రాణ్ణెట్టుకుని, పెళ్ళీ పెడాకులూ లేకుండా ఎన్నాళ్ళుంటాడు?"

''శారద ఒప్పుకుందా?"

''ఎందు కొప్పుకోదూ. నిక్షేపంలా ఒప్పుకుంది. వాళ్ళ వాళ్ళు బీదవాళ్ళు, ఇదా కట్నం కానుకలూ లేని సంబంధం. అరమరికలేని సంబంధం. మూర్తిగారి భార్యకీ తనకూ వున్న స్నేహ మయితేనేం, వాళ్ళ కుర్రాడంటే వున్న అభిమాన మయితేనేం, మూర్తిగారంటే వున్న భక్తి గౌరవాలయితే నేం - పేరమ్మగారు పెళ్ళిమాటెత్తగానే తక్షణం ఒప్పుకుంది. ఆ అమ్మాయే తనంతకి తను 'మీకూ మూర్తిగారికీ అభ్యంతరం లేకపోతే ఈ సంసారాన్ని నేను చక్కదిద్దుకుంటాను' అనగానే, పేరమ్మగారూ నేను కూడా నిర్ఘాంతపోయాం. మూర్తిగారు శారదను పిలిచి వెర్రివెర్రి ఆవేశాల్లోపడి బతుకు నాశనం చేసుకోవద్దని మందలించేడుట. తను చాలా ఆలోచించే ఈ నిర్ణయానికొచ్చేనని చెప్పి ఆయన్ని ఒప్పించిందిట.''

''అయితే, పెళ్ళి స్థిరపడినట్టేనా?''

'"వచ్చే శనివారం కాక ఆ పై శనివారం రాత్రి నరసింహస్వామి ఆలయంలో పెళ్ళి. శుభలేఖ కూడా యివ్వాళే యిచ్చేరు.''

''నీకు సంతోషంగా వుందా?''

"ఏమిటో మొదట్నుంచీ శుభలేఖ చూసి సంతోషించాలనే సంప్రదాయానికి చెందినదాన్ని; పదేళ్ళబట్టి మీతో కాపరం చేస్తున్నా, శుభలేఖ చూసి కంటతడి పెట్టడం అలవాటవ్వలేదు.''

''అదికాదే... మూర్తిగా రేమంత అందంగా వుంటాడు చెప్పి?''

"మొగాడి కల్లా ముఖ్యం అందంటండీ?........ మొగుడికి కాస్త అందం తక్కువయితే నష్ట మేమిటీ?.... మన కాపరాని కేం లోటొచ్చింది?''

'''నోర్ముయ్!''

ఇంకా ఎన్ని సినీమాలు చూస్తే యీ సంఘానికి బుద్ధొస్తుందో కాని, నిత్య జీవితంలో మాత్రం ఎక్కడ చూసినా విలన్‌లాంటి మొగాళ్ళు హీరోయిన్‌లాంటి చక్కని చుక్కల్ని ఎగరేసుకుపోయి పెళ్ళాడటం కనబడుతుంది కాని, హీరోల్లాంటివాళ్ళ కెక్కడా ఛాన్సు కనబడదు. నిజంగా ఇదే సినిమాలో అయితే చంద్రానికి శారదకి-ప్రేక్షకులందరూ ఆశీర్వదిస్తూండగా కన్నుల పండువుగా పెళ్ళయ్యేది.

* * *

రాత్రల్లా శారద గురించి ఆలోచించానేమో, పొద్దున్నే లేవగానే అరిచేతిలో శ్రీకారం చుట్టుకోబోయి పరధ్యాన్నంగా క్రాకారం చుట్టుకున్నాను. ఈ అనర్ధకర రాక్షస మేమిటా అని శంకిస్తూనే లేచాను. తగ్గట్టుగానే కాఫీ గొంతుకు దిగకుండా మా ఆవిడొచ్చి 'మీ కోసం యమభటు లొచ్చేరు' అంది. ఎవరా అని బయిటకొచ్చి చూస్తే విశ్వం, పద్మనాభం.

వీళ్ళిద్దరూ చంద్రం ప్రేమ రథానికి చెరో చక్రంలాంటి వాళ్ళు. ప్రేమంటే చెవి కోసుకుంటారు. అవకాశం లేక అడుగున పడిపోయిన ప్రేమోపాసకులు. వీళ్ళు ముగ్గురూ ఒకే గదిలో వుంటూ నాలుగేళ్ళ నుంచీ పట్టుదలగా బి. ఏ. చదువుతున్నారు. తీరుబడైనప్పుడల్లా పత్రికల్లోంచి నూతన దంపతుల ఫొటోలు సేకరించి, భార్యల బొమ్మలూ, భర్తల బొమ్మలూ విడివిడిగా కత్తిరించి అంద చందాల ననుసరించి నూతన జంటలను సమకూర్చి సమాజంమీద పగ సాధించే యోధులు.

''త్వరగా బట్టలేసుకో'' అన్నాడు విశ్వం.

''ఎక్కడికి?'' అడిగేను.

''యమలోకం.''

''ఇంత పొద్దున్నే క్లబ్బు కెందుకురా?''

''ఎనిమిది గంటలకి రహస్యంగా సానుభూతి తీర్మానం; ఎనిమిదిన్నరకి బహిరంగంగా అల్పాహారవిందు.''

''ఏమిటి విశేషం?''

''నిన్న చంద్రం ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు కదా!''

"ఆఁ! చంద్రం చచ్చిపోయాడా?''

''చస్తే అశ్రుతర్పణంచేసి వూరుకుందుం. బతికున్నాడు కనకనే యీ సమావేశం.''

''మరి యీ ఆత్మహత్య గొడవేమిటి?"

"చంద్రం తన ఆత్మని హత్యచేసుకుని, నిన్నట్నుంచీ కేవలం భౌతిక శరీరంతో జీవిస్తున్నాడు.''

"అసలేం జరిగిందిరా?''

''తన పెళ్ళిశుభలేఖ పంపుతూ శారద చంద్రానికి వుత్తరం రాసింది....''

"ఏం రాసింది?''

పద్మనాభం జేబులోంచి వుత్తరం తీసి 'అతి రహస్యం' అని హెచ్చరించి చదవడం మొదలెట్టాడు:

''శ్రీ చంద్రశేఖరరావుగార్కి,

గత ఆరు నెలల్లోనూ విసుగూ - విరామం లేకుండా నాకు పంపుతూ వచ్చిన ప్రబంధాలులాంటి వుత్తరాలూ, మీ భావ (విరహ) గీతాలు ప్రచురితమైన పత్రికలూ, ఈ మధ్యనే పంపిన ప్రేమబోధిని చదివి అపరిమిత వినోదభరితురాల్నయ్యేను.

నన్ను మీరు విపరీతంగా ప్రేమించేస్తున్నట్టూ గ్రహించి మీ త్యాగశీలతకు మనస్సులోనే జోహార్లర్పించుకున్నాను ప్రణయసరోవరంలో కవితా నౌకనెక్కి- విరహగీతాలు గానం చేస్తూ స్వైరవిహారం చేసే మిమ్మల్ని ప్రేమించటానికి కావల్సిన అనుభవం, ధైర్యసాహసాలూ నాకు లేవు. అదీకాక, నేనుకూడా ప్రయత్నించి మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తే ఆ ప్రేమ ఫలించి యీనాడు మీరు చేస్తున్న అపార ప్రేమసాహిత్యకృషికి అంత రాయం కలుగుతుంది. అలాంటి సాహిత్య హత్య నేను చెయ్యలేను.

నా కాబోయే భర్త మీ అంతటి ప్రేమ పండితులు కాకపోయినా గౌరవ - మర్యాదలూ, ఆత్మాభిమానం వున్న విద్యావంతులు. మా వివాహానికి కొచ్చి నన్నాశీర్వదించమని కోరుతూ, ఇందుతో శుభలేఖ పంపుతున్నాను.

—శారద.'

"ఇది చదివి ఏమంటాడు చంద్రం?'' పద్మనాభా న్నడిగేను,

''ఏమిటనేది? నేను వద్దంటున్నా వినకుండా, తిన్నగా మేడ మీద పైడాబా గోడెక్కి కిందకి దూకేసి ఆత్మహత్య చేసుకోబోయి' కళ్ళు తిరిగి డాబా మీద పడ్డాడు. కాలు బెణికింది. వాడి పరిస్థితి చూసి వాడి మేనమామకి 'ట్రంక్ కాల్' చేశాను. బెల్లిగ్రాం లాగా వూడిపడ్డాడు.''

''మరి యివ్వాళ పొద్దున్న యీ పార్టీ ఏమిటి?''

''వాడి మేనమామ యిస్తున్నాడు.''

"ఎందుకురా?"

"ఆయన కూతుర్ని పెళ్ళాడడానికి ఒప్పుకున్నాడుట చంద్రం.''

"చంద్రానికి మేనరికం వుందని ఎప్పుడూ చెప్పలేదే?''

''ఈ శారద ప్రేమలోపడి యీ జన్మలో మేనరికం చేసుకోనని శపథం బట్టేట్ట."

''మ రిప్పు డెలా చేసుకుంటాడు?"

"నిన్నటి గండంతో వాడిది పునర్జన్మ కనక ఆ పట్టింపు లేదని వాళ్ళ మేనమామే నచ్చచెప్పేడుట."

"ఆ అమ్మాయికి వీడంటే యిష్టమేనా?"

" 'అత్తా' 'అమ్మా' అన్న మాటలు రానిక్రితమే 'బావా బావా' అనడంతో మాటలు నేర్చుకుందిట. చిన్నప్పట్నుంచీ వీణ్ణే పెళ్ళాడతానని ప్రతిజ్ఞ చేసిందిట. పైగా, వీడు రాసిన ప్రేమబోధిని చదివినప్పట్నుంచీ వీణ్ణి తప్ప యింకెవర్నీ పెళ్ళాడనని ఇంట్లో ఘోర తపస్సు చేస్తోందిట."

"మరి చంద్రాని కదేం పొయ్యేకాలంరా?"

"అసలు ఆ అమ్మాయి తపోబలం వల్లనే శారదకి పెళ్ళి నిశ్చయమై పోవడం, వీడికి పునర్జన్మ ప్రాప్తి జరిగేయని వాడి మేనమామ వాదం. ఆ అమ్మా

యిని పెళ్ళాడకపోతే యిలాంటి గండ పరంపరలు తప్పవని బెదిరించేడుట."

"మరి చంద్రం ఏమన్నాడూ?"

''ఆ(....ఏమంటాడు! వాడి ఆత్మ నిన్ననే చచ్చిపోయింది. కనక పెళ్ళాడి, ప్రాణం ఈ అమ్మాయి కప్పజెప్పి తను నిర్జీవ భౌతిక శరీరంతో బతుకుతాట్ట."

''వాళ్ళ మేనమామ ఇది విని ఊరుకున్నాడా?"

"అమాత్రం దారిలోకొస్తే చాలు- మిగతా విషయాలన్నీ వాళ్ళమ్మాయి పాతివ్రత్యంలో అవే సర్దుకుంటాయి పొమ్మన్నాట్ట."

"దీనికేం గాని, మరో ముఖ్యమైన పనినిమీద నీదగ్గిర కొచ్చాం. నువ్వో ఉపకారం చెయ్యాలి. దానికి నువ్వే సమర్థుడివి" అంటూ రంగంలోకి దిగేడు విశ్వం.

"ఏమిట్రోయ్'' అంటూ అభయహస్త మిచ్చేను.

''ప్రేమ బోధిని అచ్చు వేయించటానికి మేమిద్దరం చెరో ఐదు వందలూ పెట్టుబడి పెట్టేం. అవి దీపావళిలో టపాకాయల్లా ఇట్టే అమ్ముడయిపోతే అట్టే మా డబ్బు లాభంతో సహా యిచ్చేస్తానన్నాడు చంద్రం. ప్రస్తుతం వాటి అమ్మకం పరిస్థితి చూస్తే భారతదేశాన్నుంచి రష్యాకి ఎగుమతయిన చెప్పుల జతల్లాగ తిరిగి వచ్చేస్తున్నాయి."

"అదేం?!"

"సిటీ బుక్ హౌస్ వాడి కిచ్చిన వెయ్యి కాపీలకీ, ఈ నెల్లాళ్ళలోనూ రెండు కాపీలు బ్రహ్మాండంమీద అమ్మేడట. కొన్న ఆ యిద్దరు కూడా మర్నాడే తిరిగొచ్చి వొంటిమీద దెబ్బలూ, వాతలూ చూపెట్టి, కాళ్ళావేళ్ళా పడి సగం రేటుకి తిరిగి అమ్మేసి పోయారుట" అంటూ కంట తడిపెట్టేడు విశ్వం. వాడి మాటలు వింటుంటే మా ఆవిడ ఎంతటి మహాపతివ్రతో అర్థమయ్యింది.

"సరే నన్నేం చెయ్యమంటారో చెప్పండి" అన్నాను ధీమాగా.

"ఏమీ, అక్కర్లేదు. ఉత్త మాట సహాయం. చంద్రం మేనమామ కానీ కట్నం యివ్వడుట. తన కొడుకుల పెళ్ళిళ్ళకి కట్నం పుచ్చుకున్న మహా పాపానికి పశ్చాత్తాపపడి కూతురు పెళ్ళికైనా నీతికి కట్టుబడి వుండాలని కట్నాన్ని

నిషేధించాడుట కాని, బాగా డబ్బున్నవాడుట ఇవ్వాళ నుంచి హుషారుగా యీ పార్టీ యిస్తున్నాడు. అందేత పార్టీ అయిన తర్వాత ఆయన మూడ్ కనిపెట్టి, ఈ పెట్టుబడి డబ్బులు రాబట్టే ఏర్పాటు చెయ్యి. కావలిస్తే సకల హక్కు భుక్తాల తోటి జన్మ జన్మాలకి కావల్సిన కాపీరైట్‌తోసహా ప్రేమబోధిని కాపీ లన్నీ ఆయన కిచ్చేస్తామని చెప్పు."

"అసలు మనిషేలాంటివాడు!?"

"నవనీతంలాంటి మని షనుకో"

*　　　　*　　　　*

సినిమాలో ఆఖరి రీల్‌లో మజ్నూలాగ వెర్రిమొహం వేసుకుని దెయ్యం రూపంలో ప్రత్యక్షమయిన చంద్రం జీవచ్ఛవం తాలూకు భుజంమీద చెయ్యివేసి "కంగ్రాచ్యులేషన్స్" అన్నాను. క్షణం బాహ్య ప్రపంచంలోకి అడుగెట్టి 'థాంక్స్' అని, వాడి మేనమామ ఆటురావడం చూసి మళ్ళీ జీవసమాధిలోకి పోయాడు. విశ్వం, పద్మనాభం నన్ను కోరస్‌లో స్తుతిస్తూ ఆయనకి పరిచయం చేసేరు. వాళ్ళ వూళ్ళో ఆయన హెడ్‌మాస్టరుట. ఆకారం చూస్తే రావణాసురుడు, కంసుడు, దుర్యోధనుడు, శిశుపాలుడు మొదలయిన పురాణపురుషులు జ్ఞాపక మొస్తున్నారు.

అందరూ ఎవరి వినోదాల్లో వాళ్ళు వున్నారు. చంద్రం అక్కడ లేదు. అదే సమయమనుకుని వాడి మేనమామతో కబుర్లు చెప్పడాని కుపక్రమించేను. బయటి నుంచి విశ్వం, పద్మనాభం చెవులు రిక్కపొడుచుకుని కిటికీ వెనకాల పొంచి వింటున్నట్టు వాళ్ళ నీడలు కనబడుతున్నాయి.

"ప్రేమబోధిని చంద్రం చాలా కష్టపడి రాశాడు" అన్నాను.

"అవునుట!"

"విశ్వం, పద్మనాభం ఆ పుస్తకం అచ్చు వేయించడానికి చాలా శ్రమ పడ్డారు.''

''విన్నాను.''

''మీ రా పుస్తకం చదివేరా?''

''లేదు. మా అమ్మాయి చదివింది. దానితోటే నాకూ మా అమ్మాయికి జ్ఞానోదయం అయ్యింది.''

''ఆవిడకు కూడా ఈ ప్రేమసిద్ధాంతంలో నమ్మకముందన్నమాట?!''

''చూడండి, వశిష్ఠమహర్షి 'నారాయణ, నమశ్శివాయ' అనే పదాల్లోని జీవాక్షరాలతో 'రామ' అని శ్రీరాములవారికి పేరు పెట్టేట. 'ప్రేమ' అనే పదం 'ప్రేలాపన' 'సోమరి' అనే పదాల తాలూకు జీవాక్షరాలతో ఉద్భవించిందని నా నమ్మకం. ఈ ప్రేమగాథల్లో నాయకు లున్నారు చూశారూ .... ఏదీ..... .. ఈ రోమియో, సలీమ్, మజ్నూ, దేవదాసు మొదలయినవాళ్ళు.... వీళ్ళల్లో ఏ ఒక్కడికీ ఒక్క పావలా డబ్బులు సొంతంగా సంపాదించే యోగ్యత లేదు. అమ్మా బాబూ తాలూకు రాజ్యాలూ, ఆస్తులూ వుండబట్టి పనీ పాటూ లేక ఈ ప్రేమే ఓ పెద్ద పనిగా పెట్టుకుని జీవితాలు తగలబెట్టుకున్నారు. అలాంటి చవటే ఈ చంద్రం కూడాను. చదువూ సంస్కారం, సంఘంలో ఓ స్థానవుండే బుద్ధి యింత వెర్రితల లెయ్యదు. వీడు రాసిన ప్రేమబోధిని చదివి,వీడు కేవలం మూర్ఖుడు కాదనీ ఈ ప్రేమదెయ్యం పట్టడంవల్ల బుద్ధి వక్రించిందనీ మా అమ్మాయి గ్రహించి, ఎంతయినా మేనమామ కొడుకు కదా అని జాలిపడి 'బావ ఏదో దుష్ట సహవాసాలవల్ల పాడయిపోయి వుంటాడు. ఇంటికి తీసుకురా. పెళ్ళాడి బాగుచేస్తాను' అంది. మా అమ్మాయి అనుమానించినట్టుగానే కరటక దమనకుల్లాంటి స్నేహితులూ...."

"ఇప్పుడే వస్తానండీ" అంటూ బయటపడి- విశ్వం, పద్మనాభం తాలూకు నీడలు అంతర్ధానమైన దిక్కే కాళ్ళు మళ్ళించేను. *